

TUUSULA

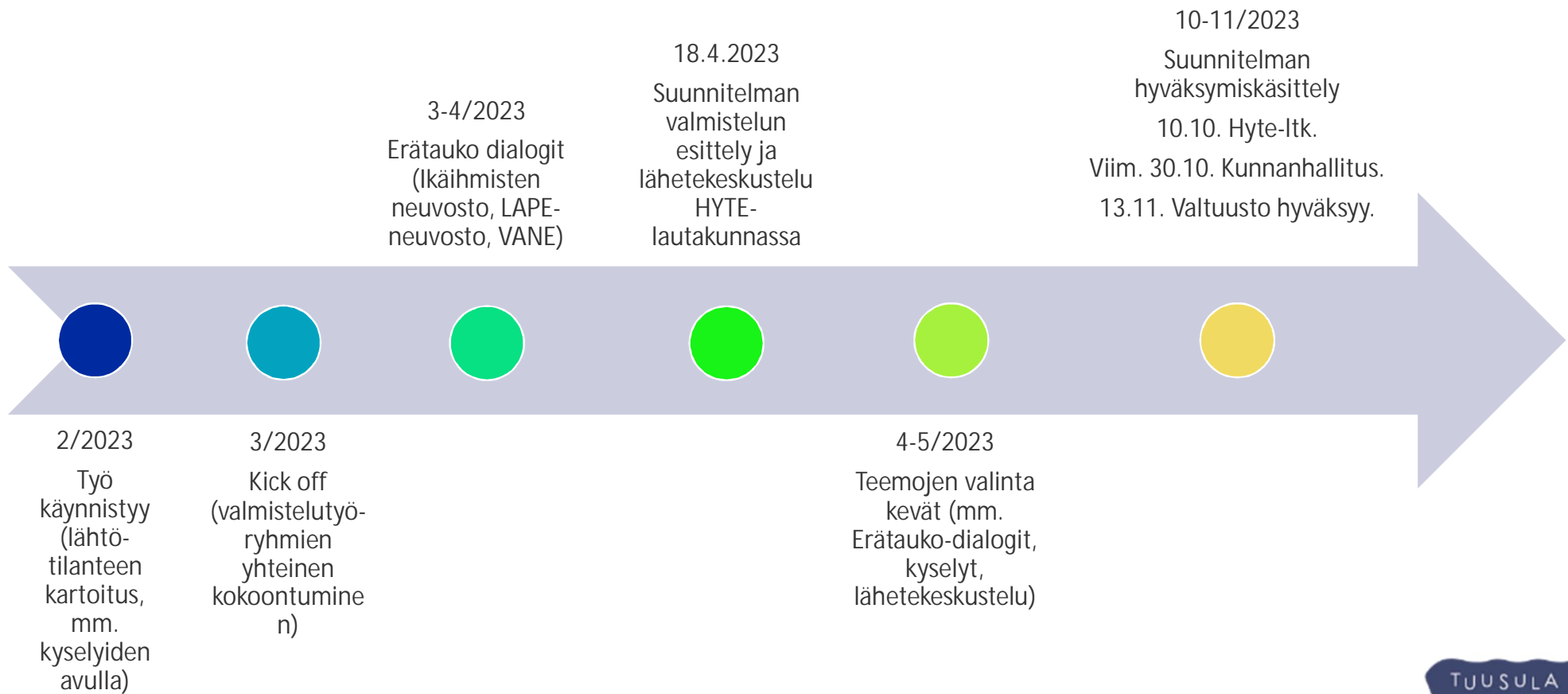
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Tuusulalaisten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskeva suunnitelma

Rita Katona

Harjoittelija, osallisuustiimi

Valmistelun eteneminen

Suunnitelman aloittaminen

- Suunnitelman kokoaminen alkoi 02/2023 aikataulun kartoittamisella (ks. edellinen dia)
- 2/2023 Keusoten kiertueella (1 pv) tuusulalaisilta kysyttiin, mitä tasa-arvo heille merkitsee sekä kuinka ihmisten yhdenvertaisuutta voitaisi parantaa. Vastaukset kerättiin sanapilveen (ks. diat 4 ja 5).
- 3-4/2023 Tuusulan kunnan asukkaille suunniteltu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioista kysely Surveypaliin. Se on viimeistä teknistä säätöä lukuunottamatta valmis tuusulalaisille vastattavaksi.
  - <https://my.surveypal.com/app/#view=survey/preview&id=2221651801&tab=16849968-199F-460A-A247-B423267567E5>
- 3-4/2023 pidettiin Erätauko-dialogit esille nostettavien teemojen löytämiseksi kolmessa eri neuvostossa

Keusote-kiertueen 9.2.2023 kysely

Go to www.menti.com and use the code 6314 4065

Mitä tasa-arvo sinulle merkitsee?

Mentimeter

vertaisuutts hyväksyminen
turvallisuutta arvostus osallisuutta
kunnioitus
kaikille hyvää samat oikeudet kaikilla
tasa-arvoiset palvelut tasavertaisuus
sukupuolten tasa-arvo
samat vaikuttamismahdoll

7

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Keusote-kiertueen 9.2.2023 kysely

Go to www.menti.com and use the code 6314 4065

Mentimeter

Kuinka ihmisten yhdenvertaisuutta voitaisi parantaa?

samanarvoinen kohtelu
monikanavaisuus
selvittäminen
tietoisuus
suvaitsevuus
vapaaehtoistyö
yhteisöllisyys
kuunteleminen
helposti saavutettavuus
maksuttomuus
lisäämällä tietoa
vuorovaikutus
osallistaminen
ihmisoikeudet
sanarvaupaus
yksilöllisyys
kunnioitus
esteettömyys
avoimuus
tasa-arvo
suvaitsevaisuus
toimiva julkinen liikenne
osbu
kuuleminen
kuuntelu
hyväksyminen
kohtaaminen
lähipalvelut
ihmisen kohtaaminen
matalakynnys
matalan kynnyksenpalvelut
saavutettavuus

9

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Erätauko-dialogit tukemassa teemojen valintaa: Ikäihmisten neuvosto 3/2023

- Vahvimpana nousi esille ikäsyryjä ja kokemus siitä, että ikäihmiset halutaan siirtää syrjään antamaan tilaa nuoremmille.
- Ikäihmisten mielenterveys
- Osallisuus ja vaikuttamisen mahdollisuus itseä koskeviin asioihin
- Kunnioitus ikäihmisiä kohtaan
- Palveluiden digitalisoituminen; monilla ikäihmisillä ei taitoa eikä energiaa opetella jatkuvasti muuntuva teknologiaa
- Palveluiden saavutettavuus huono autottomana julkisen liikenteen varassa

Erätauko-dialogit tukemassa teemojen valintaa: Lapsi- ja perheasiainneuvosto 3/2023

- Nuorten mielenterveydestä suuri huoli
- Nuorten harrastuksiin ym. pääsyn mahdollistaminen (välimatkat pitkiä, harrastuksiin pääsy ajoittain haastavaa)
- Nuoret eivät ole riittävästi mukana heitä koskevassa päätöksenteossa, heidän vaikutusmahdollisuutensa koetaan heikoksi (eli kuinka saada päätöksenteosta nuoria kiinnostavaa? Viestintä houkuttelevammaksi?)
- Tarvitaan tukea eri tavoin oppiville lapsille, jotta opetus olisi tasalaatuisempaa
- Lapset ja nuoret pitäisi saada liikkumaan
- Kielellinen yhdenvertaisuus: kunnan viestintä

Erätauko-dialogit tukemassa teemojen valintaa: Vammaisneuvosto 4/2023

- Pääosin huolenaiheet koskivat terveydenhoitoa. Oli huolta siitä, että ei ole voimavaroja huolehtia omasta terveydenhoidosta ja jos sairauksia ei hoida ajoissa, tulee liitännäissairauksia. Tämä luonnollisesti asettaa liikuntarajoitteiset eriarvoisen asemaan ja vaikuttaa kaikkeen elämiseen.
- Kunnan nettisivut koettiin hankaliksi käyttää, selkokielistäminen avuksi?
- Rajoitettu liikkuminen hidastaa huomattavasti mm. puhelimeen vastaamista (eri palveluissa mm. takaisinsoittopalvelu)
- Nykyään kannustetaan omatoimisuuteen ja itsepalvelukäsite laajenee: omatoimisuuteen kannustaminen ei välttämättä toimi liikuntarajoitteisilla
- Vammaisneuvosto toivoi saavansa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman katsottavaksi ennen julkaisua mahdollisten ideoiden lisäämistä varten
- Luminen talvi vaikeuttaa liikuntarajoitteisen liikkumista. Aurauksessa huomioitava näkövammaiset ja liikuntarajoitteiset.
- Invapysäköintipaikkojen riittävä määrä huomioitava kaavoituksessa
- Digitaalisissa palveluissa huomioitava, että ne olisivat kaikkien saavutettavissa (olisi aiheellista testata palvelua esim. liikuntarajoitteisella käyttäjällä ennen käyttöönottoa)

Maahanmuuttajat

- Maahanmuuttajat jäivät valitettavasti Erätauko-dialogien ulkopuolelle.
- Haastattelin muutamaa maahanmuuttajaa läsnäolotulkin avustuksella, yksittäin, heidän asioidessaan maahanmuuttotiimin päivystystunneilla. Kerroin, etteivät nimet tule näkyviin mihinkään ja haluan ainoastaan heidän ideoitaan ja huomioitaan, mitä haluaisivat maahanmuuttajan näkökulmasta suunnitelmaan saada.
- Kukaan haastatelluista ei sanonut mitään korjattavaa, epäkohtia eikä kielteistä - mistään.
- He ainoastaan kehuivat, kuinka hyvin heidät on otettu vastaan ja kuinka hyvin asiat Tuusulassa toimivat. Eräs toki mainitsi, että jos hän ei saa jossain hyvää palvelua, hän vaihtaa paikkaa eikä hän kokenut sen olevan ongelma, jos kaikkialla ei palvelua saa.

TUUSULA

Harjoittelun aikaisissa keskusteluissa esiintyneitä toiveita

Anonyymi rekrytointi

Palvelut siirtyvät verkkoon, kuka avuksi digitaidottomille/muistisairaille jne.

Julkisen liikenteen vuorovälit huonontuneet ja vuoroja lakkautettu –tämä lisää liikkumattomuutta ja vähentää osallisuutta

Nuorista on moni huolissaan: toivottiin kokemusasiantuntijoita kouluihin kertomaan päihteiden vaaroista

Vapaaehtoistoiminta: Ikäihmisten tavoittaminen haastavaa, niin autettavia kuin vapaaehtoisia ikäihmisiä auttajiksi vaikea tavoittaa

Pykälää kuntalaissa, joilla vaikutusta suunnitelmaan

8 § Kunnan järjestämisvastuu

- Tehtävien hoidosta järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä vastaa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta.

22 § Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

- Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista.

23 § Aloiteoikeus

- Kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa.

26 § Nuorisovaltuusto

- Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.

Pykälää kuntalaissa, joilla vaikutusta suunnitelmaan

27 § Vanhusneuvosto

Ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.

28 § Vammaisneuvosto

Vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus.

30 § Kunnan toimielimet

Kaksikielisessä kunnassa asetetaan opetustoimen hallintoon erillinen toimielin kumpaakin kieliryhmää varten taikka yhteinen toimielin, joka jakautuu kieliryhmiä varten jaostoihin. Toimielimen tai jaoston jäsenet on valittava asianomaiseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä.

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Pykälää kuntalaissa, joilla vaikutusta suunnitelmaan

31 § Toimielinten kokoonpano

- Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta toimielimen jäseniä valittaessa säädetään erikseen.

37 § Kuntastrategia

- Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:
- Kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

101 § Kokouksen julkisuus

- Valtuuston kokoukset ovat julkisia, jollei kokouksessa käsitellä asiaa tai asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi tai jollei valtuusto muuten painavan syyn vuoksi jossakin asiakas toisin päättä. Yleisöllä on oltava mahdollisuus seurata toimielimen julkista kokousta myös siltä osin kuin kokoukseen kutsutaan sähköisesti.

131 § Palveluvelvoite

Kunta voi antaa määräaikaisen palveluvelvoitteen kunnan asukkaiden hyvinvoinnin kannalta tarpeellisten palvelujen turvaamiseksi kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle palveluntuottajalle, jos markkinoiden toiminta on puutteellista. Palveluntuottaja on valittava avoimessa ja syrjimättömässä menettelyssä.

EOPPIVA.FI

Koulutuksia tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta

- Yhdenvertaisen kunnan tekijät

<https://www.eoppiva.fi/koulutukset/yhdenvertaisen-kunnan-tekijat/>

- Monimuotoinen työelämä, tietoa ja työkaluja julkishallinnolle

<https://www.eoppiva.fi/koulutukset/monimuotoinen-tyoelama-tietoa-ja-tyokaluja-julkishallinnolle/>

- Sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus- Miksi ja miten?

<https://www.eoppiva.fi/koulutukset/sukupuolten-tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuus-miksi-ja-miten/>

TUUSULA

Elämisen taidetta.

TUUSULA

Hyviä lähteitä suunnitelmaan

Tasa-arvolaki: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609>

Yhdenvertaisuuslaki: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141325>

Vantaan kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma 2022-25:
<https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan%20kaupungin%20tasa-arvo-%20ja%20yhdenvertaisuusty%C3%B6n%20suunnitelma%20strategiakaudelle%202022-2025.pdf>